

SZADA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
2025.03.27
17



SZADA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
2111 Szada, Dózsa György út 88
Tel: 28/503-065 • Fax: 28/503-066 • E-mail: szada@szada.hu

KIVONAT

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. március 26. napján megtartott rendes ülésének jegyzőkönyvéből

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangú döntéssel elfogadta az alábbi határozatot.

39/2025.(III.26.) KT-határozat (29/2025. sz. anyag)

1./ Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete - *figyelemmel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltakra* - a Szada Nagyközség Önkormányzat 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 1. melléklet szerinti tartalommal elkészült átfogó értékelést megtárgyalta és tudomásul veszi. Egyben felkéri a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ intézményvezetőjét, hogy az átfogó értékelést küldje meg a gyámhatóságnak.

2./ Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ 2024. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót e határozat 2. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: 1. Kerékgyártó Tamás intézményvezető; 2. polgármester

Határidő: 1. pont tekintetében: legkésőbb 2025. április 10.; 2. pont tekintetében: 2025.03.26.

Határozat mellékletei:

1. Átfogó értékelés Szada Nagyközség Önkormányzat 2024. évi gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
2. Beszámoló a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ 2024. évben végzett szakmai munkájáról

Pintér Lajos s.k.
polgármester

dr. Nagy Erika s.k.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Pozmán Edina
titkársági referens



**Átfogó értékelés
Szada Nagyközség Önkormányzat
2024. évi
gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról**



Tartalom

I.	A település 2024. évre vonatkozó demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira	2
II.	Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	2
II.1	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága	2
II.2	Települési támogatás	3
II.3	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	4
II.4	A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	4
II.5	A szünidei gyermekétkeztetés	6
III.	Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	6
III.1	A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)	7
III.2	A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok	10
IV.	A felügyeleti szervek által gyám.i, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	13
V.	Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések)	13
VI.	A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	13
VII.	A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)	14
VIII.	Összegzés	15

Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése kötelező jelleggel írja elő az önkormányzatok beszámolási kötelezettségét az alábbiak szerint:

„A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A települési önkormányzat által készítendő gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés tartalmi követelményei a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete alapján:

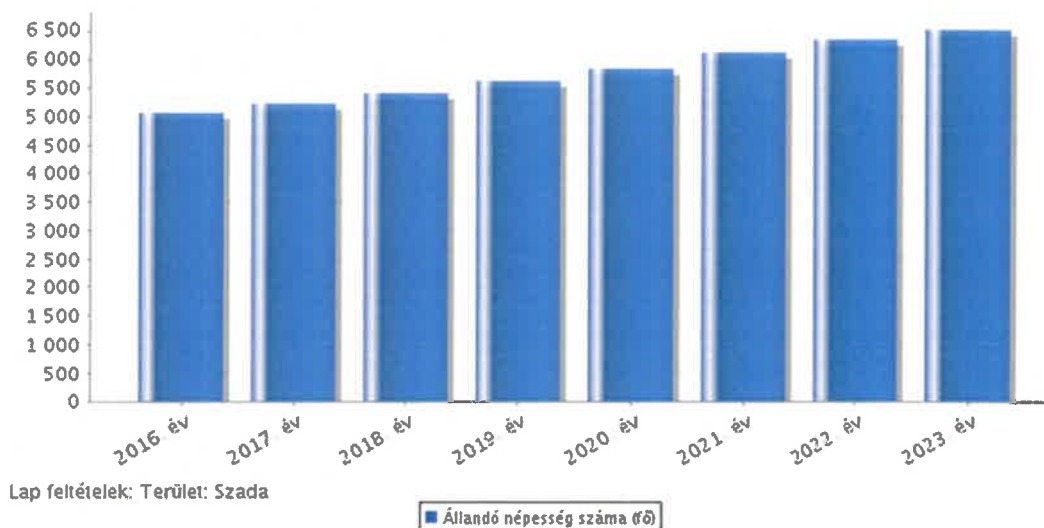
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.).

I. Szada Nagyközség demográfiai mutatói

Szada Nagyközség állandó lakosainak száma 2024. december 31-én **6568 fő** volt, melyből 3372 nő és 3127 férfi.

A 0-18 éves gyermekek száma 1739, melyből 850 férfi, 889 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 26%-a kiskorú.

Szada állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint			2024. december 31-én
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0-3	162	181	343
4-14	516	511	1027
15-18	172	197	369
19-62	1902	1973	3875
63-	421	533	954
Összesen	3173	3395	6568



A különböző statisztikai adatbázisok számadataiban van ugyan minimális eltérés a település lakónépességére vonatkozóan, a Visual regiszter (népesség nyilvántartás helyi rendszere) adatai alapján a lakosság száma az elmúlt években folyamatosan növekedő tendenciát mutatott.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli és természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermekcsaládi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2024. évben havonta átlagosan 8 fő részesült, melyből havonta átlagosan 2 fő a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti *alap összegű (6.000 Ft)*, havonta átlagosan 6 fő pedig a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti *emelt összegű (6.500 Ft)* természetbeni támogatásban részesült.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők tekintetében elutasítás nem történt, így az elutasítottak száma: 0.

Az Önkormányzatot terhelő kiadás nagysága 2024. évben: 12.000 Ft

2024. évben válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása nem történt. Családjából kiemelt gyermek szülőnek gondozása: 1 fő.

A 2024. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C.§-ában foglalt feltételeknek, akkor a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, továbbá a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére is.

A Gyvt. 20/A. §-a alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 1-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az *a)* és *b)* pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint 2024. december 31-én

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen
Gyermekek száma	1	2	2	3	0	8
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	0	0	0	0	0	0

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2024. dec. 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	2	0	0	0	1	3
Ebből: egyedülálló szülő	1	0	0	0	0	1

II.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátás

Kiegészítő pénzbeli ellátásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául kirendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

2024-ben ebben az ellátási formában részesülő személy nem volt.

II. 2. Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj

Szada Nagyközség Önkormányzata 2024. év folyamán is részt vett a Bursa Hungarica Önkormányzati ösztöndíj programban.

Ösztöndíjat elsősorban azok a szociálisan rászoruló pályázók kaphattak, akik felsőoktatási tanulmányokat folytatnak, illetve tanulmányokat kívánnak kezdeni.

2024. évben 15 fő nyújtotta be kérelmét. A beadott pályázatok érvényes pályázatnak minősültek, így az adható támogatás összege a jövedelmi feltételek alapján 6.000 és 15.000 forint között kerültek megállapításra.

II.3. Települési támogatás

Szada Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint a felhasználása ellenőrzésének szabályait a 23/2020. (X.30.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások formái:

- a lakhatáshoz,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a karácsonyi ünnepek alkalmából,
- az egészségkárosodott személyek részére,
- a testi-lelki fejlesztésre szoruló személyeknek,
- a halálesethez,
- a születéshez,
- a szilárd tüzelőanyaghoz nyújtott települési támogatás.

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyben biztosított egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 23/2020. (X.30.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatást nyújt, az olyan rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személynek, aki emiatt önmaga, valamint családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadásai miatt anyagi segítségre szorul.

Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

az élet vagy testi épség közvetlen veszélyével járó élethelyzet, az olyan vis maior helyzet, amely előre nem látott kényszerítő körülmény, elháríthatatlan akadály miatt következik be, az elemi kár, valamint a vagyoni bűncselekmény elszenvedése.

Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

krónikus betegség miatti gyógykezelés, munkaviszony megszűnéséből eredő jövedelem kiesés, társadalom- és egészségbiztosítási ellátás igénylése miatti jövedelem-kiesés, a létfenntartást veszélyeztető, előre nem látható esemény miatti többletkiadás (elemi kár, egyéb természeti csapás, hirtelen jelentkező káresemény, baleset).

A települési támogatáson belül Szadán 2024. évben 29 fő részesült természetbeni, 3 fő pedig pénzbeli támogatásban. Elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás az elmúlt időszakban 1 fő volt.

Szada Nagyközség Önkormányzat Polgármesterének 2024. évben nem kellett rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet elutasítania.

II.3. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

2024. évben 1 család 6 gyermeke esetében állt fenn a hátrányos helyzet hatálya, a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt.

Halmozottan hátrányos helyzet megállapítására nem került sor. A hátrányos helyzetű gyermekek részére augusztus és november hónapban a fentebb említett eseti támogatás keretében gyermekenként 6 500 Ft került folyósításra.

II.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

A gyermekvédelmi törvény szerint, ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkeztést,
- b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkeztést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki napközit nem vesz igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető. A törvény szerint a települési önkormányzatoknak az alábbi intézményekben kötelesek biztosítani az intézményi étkeztetést:

- a) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá
- b) a közigazgatási területén köznevelési fenntartó által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben

Az állam a központi költségvetés terhére különböző jogcímen 100%-os illetőleg 50%-os támogatást nyújt az intézményi étkeztetés kapcsán.

Szadán a gyermekétkeztetésben a Gyermekélelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha vesz részt. Az Önkormányzat fenntartásában 2024. évben egy óvoda működött: a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde.

Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde

A Székely Bertalan Óvoda-Bölcsődében a 2024. évi statisztikai adatok alapján 287 férőhelyen 258 gyermek volt. Ebből 5 SNI-s gyermek volt, akik plusz 10 főnek számítottak, így összesen 263 gyermek volt a tizenegy csoportban. Az óvoda kihasználtsága ebben az időszakban így 98%-os volt.

Csoportlétszám és kihasználtság a 2023/2024. nevelési évben

Csoport név	Süni	Ficánka	Maci	Delfin	Pillangó	Napocska
Csoportlétszám	24 fő 1 fő SNI	29 fő	21 fő 1 fő SNI	26 fő 1 fő SNI	28 fő	24 fő 1 fő SNI
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembevételével)	100%	100%	96%	100%	100%	96%

Csoport név	Manócska	Katica	Nyuszi	Bölcs Bagoly	Mókus
Csoportlétszám	26 fő	26 fő	14 fő	16 fő	24 fő 1 fő SNI
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembevételével)	100%	100%	100%	90%	100%

Az Óvodában 2024. évben átlagban 156 gyermek volt jogosult ingyenes étkezésre.

Szadai Székely Bertalan Általános Iskola

2024. évben fennálló statisztikai adatok alapján az intézményben 479 gyermek tanult.

A 2024. évi statisztikai adatok alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult

Feladat-ellátási hely	Férőhelyek száma	Tanuló létszám	Kihasználtság
Szadai Székely Bertalan Általános Iskola	500 fő	479 fő	96%

Alsó tagozatos tanulók száma 278 fő, a felső tagozatos tanulók száma 192 fő.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók: 18 fő

Külföldön tanulók száma: 7 fő, egyéni tanrendesek száma 2 fő

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: 12 fő

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: 79 fő

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2024. évi statisztikai adatok alapján.		
	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (2H)	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (3H)
Szadai Székely Bertalan Ált. Isk.	1 fő	0 fő
Összesen:	1 fő	0 fő

Magántanulók száma 3 fő.

A magántanulói jogviszonyt szakértői és orvosi vélemény alapján, szülői kérésre biztosítják.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 3 fő

Napközis gyermekek/iskolaotthonos gyermekek száma: 284 fő

Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma: 0 fő

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma: 1 fő

Veszélyeztetett tanulók száma: 4 fő

Az oktatási intézmény által nyújtott egyedi, saját szolgáltatások típusa, a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma: (Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztőpedagógiai foglalkozások stb.): 205 fő

Korrepetáláson és felzárkóztató foglalkozáson 205 fő vesz részt magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből, fejlesztő foglalkozásokon a tanulók közül 79 fő vesz részt, ők azok, akik beilleszkedési, magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdenek. Őket a Szakszolgáltatón és iskolán belül alkalmazott fejlesztő pedagógusok fejlesztik, ezen kívül a beintegrált SNI-s tanulókat – 12 fő - heti 2 alkalommal kiscsoportos formában fejlesztik gyógypedagógusok.

A szülők legtöbbször együttműködőek. Az oktatási intézmény munkatársai azt tapasztalták, hogy nem minden szülő tud megfelelő határozottsággal, következetességgel fellépni gyermeke érdekében, s e mögött a szülők tudatlansága, iskolázatlansága, érdektelensége is állhat. Beismerték, hogy nevelési módszereik gyakran szenvednek csorbát és csak nehezen, közös együttműködéssel lehet javítani a problémákon. A szülőkkel való kapcsolattartás jónak mondható, bár önmaguktól kevesen érdeklődnek gyermekük tanulmányi eredménye, magatartása felől.

Fontos és hasznos a családokkal való személyes találkozás. Sok háttér információt tudhatnak meg a gyermekekről és az adott problémákról egyaránt.

Az intézményben 2024. január 1. - 2024. december 31. közötti időszakban 342 fő/nap vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült 3 fő 50 %-os támogatásban 132 fő teljes térítési díj megfizetésére volt köteles 207 fő.

II.5. Szünidei gyermekétkeztetés

2016. január 1-jétől a Gyvt. szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, amelyre a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek jogosultak, ideértve azokat is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói jogviszonnyal.

Szada Nagyközség Önkormányzata a 2024. évben a tavaszi szünidőben 0 gyermek (5 fő volt jogosult), a nyári szünidőben 5 gyermek (5 fő volt jogosult), az őszi, illetve a téli szünidőben pedig 2 gyermek (2 fő volt jogosult) részére biztosította az ingyenes napi egyszeri meleg étkeztetést (ebéd).

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

III.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

Gyvt. 15. § (2) §.(a-c) pontja szerint „A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.”

Gyvt. 38. § (1) „Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség

megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(1a) Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.”

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ (továbbiakban: SZAK) látja el.

- Szada Önkormányzat feladatkörébe a települési szintű minimumszolgáltatások és általános segítő feladatok biztosítása *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* keretében.
- Járási szinten a Gödöllői Forrás Család- és Gyermekjóléti Központ keretében biztosított a járás lakosainak ellátása, mely feladatok a hatóságilag érintett esetekkel kapcsolatos tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása (jogi segítségnyújtás, kapcsolat ügyelet, készenléti szolgálat).

Az ellátórendszeren belüli feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok munkatársai között. A hatékony együttműködés érdekében a szolgálatok rendszeres kapcsolatot tartanak a Központ szakmai vezetőjével és az esetmenedzserrel, továbbá havi rendszerességgel részt vesznek a Központ által szervezett esetmegbeszéléseken.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítőbeszélgetésekhez szükséges intim környezet. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, saját parkolóval rendelkezik. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti családsegítés feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat: szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (családgondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési

zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében a törvényi előírásnak megfelelően jelzőrendszeri felelős látta el a településen a kapcsolattartás, jelzőrendszeri értekezletek, szakmai megbeszélések, éves jelzőrendszeri értekezletek lebonyolításával kapcsolatos feladatokat. Nagy hangsúlyt fektetnek a rendszeres és személyes konzultációkra, esetmegbeszélésekre és a szakmaközi megbeszélésekre is. A jelzőrendszer megfelelő, hatékony működése elengedhetetlen, mivel a családsegítő által nyújtott segítségnyújtás feltétele az intézményekkel, szakemberekkel történő szoros együttműködés. Továbbra is kérdésként merül fel, hogy mely esetekben szükséges szóbeli, írásbeli jelzés megküldése. Ennek érdekében a jelzőrendszeri tagokkal történő együttműködés, formális-informális kommunikáció megerősítésére, szakmaközi megbeszélések szervezésére, információnyújtásra a továbbiakban is nagy hangsúlyt fektetünk.

A Család- és Gyermekejóléti Szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. Erre 2024. évben 6 alkalommal került sor.

A jelzőrendszer az alábbi közös tevékenységeket valósította meg az elmúlt évben:

Esetkonferencia: 47 alkalommal (60 fő)

Esetmegbeszélés: 22 alkalommal (35 fő)

Esetkonzultáció: 18 alkalom (26 fő)

Jogszályváltozásról információnyújtás folyamatosan.

Éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása: 2024. február 28.

A szakmaközi egyeztetések során sor került az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködésének koordinálására, munkák összehangolására. A szakmaközi együttműködés megerősödése és a közös feladatellátás lehetőségeinek még jobb kihasználása jellemezte a tavalyi évet.

2024-ben a szolgálatnál megjelent igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint fő

	Nő	Férfi	Összesen
Együttműködéssel	22	17	39
Nem együttműködéssel	355	300	655

Korcsoport	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Összesen
Együttműködéssel	0	4	8	6	0	3	13	4	1	39
Nem együttműködéssel	18	56	75	51	80	74	128	113	60	655
Összesen	18	60	83	57	80	77	131	117	61	694

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint

Probléma típusa	Család
Életviteli	8
Családi-kapcsolati konfliktus	9
Családon belüli bántalmazás	3
Gyermeknevelési	6
Gyermekintézménybe való beilleszkedés	12
Magatartászavar, telj. zavar	15
Szenvedélybetegség	8
Ügyintézésrel kapcsolatos	11
Pszichiátriai betegség	3
Egyéb egészségi probléma	5
Információ kéréssel kapcsolatos	15
Anyagi	9

A szakmai tevékenységek adatai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	502	131
Segítő beszélgetés	497	116
Tanácsadás	551	97
Ügyintézéshez segítségnyújtás	456	58
Konfliktuskezelés	21	14
Kríziskezelés	12	16

Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	66	71
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez természetbeni	51	50
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	16	21
Közvetítés Család- és Gyermekjóléti Központ	15	20
Esetkonferencia	47	60
Esetmegbeszélés	22	35
Jogi tanácsadás	12	10
Szakmaközi megbeszélés	6	
Pszichológiai tanácsadás	30	126
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	63	66
Családlátogatás	512	132
Adományközvetítés	272	400
Összesen:	3151	1423

Együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítő tevékenység

Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Saját ügykörben végzett tevékenység	29
Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításában központ által bevonva	10
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	0
Összesen	39

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szakmai tevékenysége során törekszik, hogy pontosan és határidőben történjenek a szakmai tevékenységek, a családok és gyermekek érdekeit szem előtt tartva. A szakmai munka során a Szolgálat törekszik a multidiszciplináris együttműködésre, a rendszerszemléletre és a magas szakmai színvonalra.

A családsegítő munkatárs a szociális segítőmunka keretében az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat részére a problémajelzések döntő többsége a helyi köznevelési intézményekből érkezik. A szülők folyamatosan kapnak tájékoztatást az igazolatlan hiányzások jogkövetkezményeiről és a gyermek fejlődésére gyakorolt hatásáról, azonban ez sokszor nem jelent számukra visszatartó erőt a gyermekek elhanyagolása tekintetében.

A mentális problémák felerősödése és ennek következményei a családban élőknel továbbra is gyakori probléma. Az iskolából érkező jelzések jelentős részét még mindig azok az adatlapok teszik ki, melyek magatartásproblémákról, beilleszkedési nehézségekről, szocializációs problémákról, agresszivitásról számolnak be. A problémák oka esetenként a szocializáció hiánya, a rendszer-és szabálynélküli mindennapok, a rossz szülői minta és a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek alkalmazása. A szülői elhanyagolás jelentősége is felmerül, hiszen a gyermekek egy része gyermekpszichológiai kezelés alatt áll, rendszeresen kell gyógyszert szedniük, azonban a gyógyszerek nem mindig hatnak megfelelően, valamint az is előfordul, hogy a szülők nem megfelelően adagolják, vagy nem váltják ki a gyógyszert, nem viszik el a gyermeket kontrollvizsgálatra, a gyermek pszichés problémáit elbagatellizálják. A problémajelző adatlapokból kitűnik, hogy a pedagógusoknak nincs eszközük a gyermekek magatartásproblémáinak kezelésére.

III.2. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek mentális gondozásának biztosítása

Gyermekek napközbeni ellátása - Bölcsőde

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. Törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza a gyermekek napközbeni ellátásának formáit. Szadán a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde biztosítja a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni ellátás.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46.§ (1) bekezdése értelmében (egészséges gyermek esetén) egy csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, a (2) bekezdése szerint, a bölcsődei csoportban, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. Jellemzően azonban a napi ellátotti létszám nem haladja meg az engedélyezett csoportonkénti létszámot.

A gyermekek napközbeni ellátása és a bölcsőde szolgáltatásai az egyik legfontosabb és legérzékenyebb terület. A bölcsődék nem csupán egyszerű felügyeletet nyújtanak a gyermekeknek, hanem biztosítják számukra a biztonságos környezetet, a tanulást ösztönző lehetőségeket és a személyes fejlődést segítő támogatást is. Fontos, hogy a bölcsődék szolgáltatásai kiterjedjenek a gyermekek minden szükségletére és fejlődési területére és segítsenek a szülőknek az összehangolásban a munka és a családi élet között. A jó minőségű napközbeni

ellátás lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy egészségesen fejlődjenek, szociális készségeiket gyakorolják és érzelmi kapcsolataikat építsék. A bölcsőde szolgáltatásaihoz hozzátartozik a szülőkkel való aktív együttműködés is. Fontos, hogy a bölcsőde nyitott kommunikációs csatornákat biztosítson a szülők számára, hogy tájékoztassa őket a gyermek fejlődéséről és mindennapi tevékenységeiről, emellett a szülőknek lehetőséget kell adni arra, hogy részt vegyenek az intézmény életében és döntéseiben. Továbbá fontos, hogy partnerként vegyenek részt a gyermekek nevelésében és fejlődésében.

A gondozás –neveléshez kapcsolódó feladatok

Minden gondozási év megkezdése előtt a felvételi kérelmek elbírálása után a szakemberek átnézik a csoportlétszám alakulását, majd közösen segítik a kisgyermeknevelőket abban, hogy a beszoktatások és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után kialakuljon egy jól átgondolt és megtervezett napirend, mely biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör feltételeit.

A tárgyi feltételek biztosításával, szakmai látogatásokkal, valamint közös szakmai beszélgetésekkel segítséget kapnak a kisgyermeknevelők, hogy a csoport életkorának, fejlettségének megfelelően összeállítsák az évszakokhoz kapcsolódó tevékenységformákat.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód és az egészséges életmódra nevelés a kisgyermekek bölcsődei életében is kiemelten fontos. A levegőn tartózkodás, levegőztetés feltételei mind a hat tagintézményben adott. Minden évben a költségvetés tervezésénél megtervezésre kerül a játékdvar korszerűsítése, valamint a telepített játékok rendszeresen átvizsgálása.

Az esélyegyenlőség biztosítása

Kiemelt cél a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése.

A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az egyenlő esélyekhez jutás, a beilleszkedés segítése, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve a bölcsőde személyi és tárgyi felszereltsége tekintetében SNI-s gyermekek integrálására alkalmas.

Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása, nevelése a bölcsődében

A sajátos nevelési igényű gyermek integrált formában történő gondozása – nevelése az ép fejlődési ütemű és sajátos nevelési igényű gyermekek együttélési előnyeire kell, hogy építkezzen.

Együttműködés más szolgáltatókkal: A bölcsődei szakembereknek – mint az észlelő és jelzőrendszeri tagnak - együtt kell működnie más gyermekvédelmi szolgáltatókkal és szakemberekkel, például orvosokkal, pszichológusokkal vagy szociális munkásokkal, hogy biztosítsák a gyermekek teljes körű támogatását és védelmét.

Összességében a bölcsődének kiemelt szerepe van a gyermekvédelmi rendszerben, mivel olyan intézmény, amely biztosítja a gyermekek biztonságát, fejlődését és támogatását, valamint segítenek a szülőknek a nevelésben és gondoskodásban. A jó működő bölcsődei rendszer segíthet megelőzni a gyermekek veszélyeztetettségét és biztosítani a családok számára a szükséges támogatást és segítséget. Az elmúlt évben nem éltek a bölcsődék jelzéssel a Gyermekjóléti Szolgálat felé gyermek veszélyeztetettsége miatt.

Bölcsődénk átlagos kihasználtsága a felvett gyermekek arányában 2024 évben: 100%

Bölcsődénk éves kihasználtsága az engedélyezett létszámhoz viszonyítva: 100 %

A bölcsőde minőségpolitikája

A minőségbiztosítás fontos elemei a személyi és tárgyi feltételek, a dolgozók képzettsége, szakképzése és továbbképzése. A minőségi munka célok kitűzése nélkül nem érhető el, a cél elérése után elemzésre és további javításra, ellenőrzésre van szükség. A napközbeni kisgyermekellátás területén figyelembe kell vennünk a gyermek, a család, a társadalom és a szolgáltató igényeit. A bölcsődében a gyermek, ill. a család a szolgáltatást igénylő, a „vevő”, az ő elégedettsége mutatja a szolgáltató minőségi munkáját.

Szakmai munka

- A legkorszerűbb gondozási, nevelési irányelvek alkalmazása.
- Az igények maximális kielégítése.
- Az igényelt új szolgáltatások bevezetése.
- A bölcsődei ellátás összhangba hozása a szükségletekkel és az elvárásokkal.
- A szakmai igényesség mellett a tudás, a kisgyermeknevelők alap- és speciális képzése.
- A minőségi rendszer megvalósítása.

Étkeztetés adatai 2024. évben:

A Bölcsődében a gyermekétkeztetésben minden gyermek részt vett.

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú ételmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

Jövőbeli tervek

Az elmúlt évekre visszatekintve nem minden kisgyermeknek sikerült bölcsődei férőhelyet biztosítani a májusi jelentkezési időszakban, illetve a nevelési év során. A férőhelyszám bővítéssel, ha nem is lehet teljes mértékben megszüntetni a férőhelyhiányt, de kezelhetőbbé válik, hiszen az ellátás igénybevétele iránti elutasítás csökkenni fog, több gyermeknek nyújtható bölcsődei ellátás.

IV. Az ellenőrzések tapasztalatai

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem történt 2024-ben. A vezetői ellenőrzés továbbra is többszintű és folyamatos.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az ellátásokra, szolgáltatásokra vonatkozó általános célkitűzések:

- Az ellátások színvonalának megtartása, emelése, pénzbeli és természetbeni ellátások esetében az ellátás reálértékének megtartása.
- Az ellátások eljuttatása a legrászorultabbakhoz.
- Tovább folytatódik az óvodabővítés: továbbra is állandó feladat a várható igények folyamatos felmérése, figyelemmel kísérése, valamint olyan bővítési lehetőségek megtalálása, melyek rugalmasan alkalmazkodnak az egyes korosztályok változó létszámához. Ezen a területen fontos szerep jut az Európai uniós és egyéb pályázati lehetőségeknek.

Nem megoldott a térségben a sérült, sajátos nevelési igényű gyermekek intézményes ellátása, nagyon hiányoznak a speciális iskolák, óvodák, integráló intézmények, speciális osztályok, óvodai csoportok. Ez nagyban megnehezíti a korai fejlesztésben részt vevő gyerekek további ellátását is. Továbbá a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel napjaink egyik, akut szociális problémája a családokba begyűrűző társadalmi-gazdasági változások okozta rosszul működő családdinamika. A családok egyre kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülőkötelezettségek teljesítésével. Ennek egyik oka lehet a családokba megjelenő negatív társadalmi változások (pl.: munkanélküliség) ugyanakkor legalább ekkora probléma lehet a szülők felkészületlensége a gyermekvállalásra, gyermeknevelésre. A család a gyermek elsődleges szocializációjának a színtere, az itt tanultak határozzák meg a későbbi viselkedést, intézményi beilleszkedést és a társas kapcsolatok későbbi alakulását. Ezért igen fontos, hogy a családokban felmerülő gyermeknevelési problémák, interperszonális kapcsolati zavarokat a lehető legkorábban felismerjük és kezeljük. Egyre több család életében megjelennek az anyagi nehézségek is. Új szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezésére továbbra is törekszünk, erre is adnak lehetőséget a továbbképzések is.

VI. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

A leggyakrabban előforduló problémáknál az alábbiakat jelölték meg: családi, kapcsolati problémák, kapcsolattartási problémák, családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak, kortárs bántalmazás, kiskorú/fiatalkorú lelki, mentális problémája, kiskorú/fiatalkorú szenvedélybetegsége, szerhasználata.

A számadatok tükrében a 2023-as adatokhoz viszonyítva nem változott a fiatalok által, illetve sérelmükre elkövetett bűncselekmények száma a 2024-es évben, továbbá az idős, egyedülálló személyek elhanyagolásáról, veszélyeztetéséről érkező bejelentések aránya mutatott eltérést az előző évhez viszonyítottan. A kapcsolati konfliktusokkal összefüggő bejelentések aránya kisebb mértékű növekedést mutatott.

Kiemelt fontosságú az új típusú legális, illetve illegális dohánytermékek (Elf Bar, Poco Bar stb.) hatásainak megismertetése a fiatalokkal, sőt, a pedagógusokkal is. Természetesen nem csupán a hatások, hanem a birtoklással, fogyasztással, kereskedelemmel kapcsolatos szabályozások ismertetése is szükségszerű eleme az előadásoknak.

Az év eddigi tapasztalatai alapján tényszerűen megállapítható, hogy ezen témakörben folyamatosan szükséges a további megelőzési tevékenység ahhoz, hogy az intézmények dolgozói és a diákok is kellően tájékozottak legyenek.

Célként szerepel, hogy minél több intézményben meg tudjon jelenni a Rendőrkapitányság munkatársa. A tárgyalt témakörök jelenleg is és a jövőben is: kibertérben elkövetett bűncselekmények ismertetése, azok megelőzése, az ott illetve az iskolákban is megjelenő zaklató magatartások (bullying, zsarolások, szexuális jellegű cselekmények) megelőzése, megakadályozása, megszüntetése. Természetesen a gyermekek életkoruknak megfelelően tájékoztatást kapnak az alapvető jogi ismeretekkel kapcsolatban, különös tekintettel büntethetőségre, jogkövetkezményekre.

A Rendőrkapitányság kifejezett törekvése, hogy a fiatalokkal a kapcsolat a bizalmon alapuljon, azaz merjenek a hatóság tagjával/tagjaival nyíltan beszélni, így a felmerülő nemkívánatos jelenségeket megismerhetők legyenek, s azokra megoldási javaslatok születessenek. Az eddigi tapasztalatok alapján a gyermekek, fiatalok igénylik az időszakonként ismétlődő vagy megújuló előadásokat, beszélgetéseket, több oktatási intézményben volt olyan osztály, ahol 2-3 alkalommal is sor került az előadásra, ezek során a fiatalok egyre jobban megnyílnak az előadó felé, hiszen már ismerik, nem idegenként tekintenek rá.

Bűnmegelőzésben, prevenciók munkában szerzett tapasztalatok

Szada Nagyközség Önkormányzata Bűnmegelőzési Programmal külön nem rendelkezik. A bűnmegelőzés céljából azonban évente többször az iskolában a Gödöllői Rendőrkapitányság munkatársai előadást tartanak. A bűnmegelőzési előadások megtartásakor minden esetben felhívták a diákok figyelmét az erőszakos bűncselekményekkel szembeni megelőző magatartásformákra. A bűncselekmény létrejöttét elősegítő okokra és arra, hogy azok hogyan előzhetők meg, vagy kerülhetők el. A diákok tájékoztatást kapnak arról is, hogy amennyiben mégis bűncselekmény áldozatává válnak, akkor kitől, hol és hogyan kérhetnek segítséget.

A bűnmegelőzés minden korosztályt érint, minden tagjának szól, de a legkiszolgáltatottabb réteg a gyerekek mellett, az idősebb korosztály, a nyugdíjasok. Koruknál fogva hiszékenyebbek az átlagnál, ezáltal potenciális áldozatai a sérelmükre elkövetett vagyoni jellegű bűncselekmény elkövetőinek.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a fiatalkorúak körében

Egyre több család körében tapasztalható a fokozott agresszió, mint a problémák megoldásának egyedüli eszköze, alternatív konfliktuskezelési stratégiákkal nem rendelkeznek a családok, így ezt a mintát közvetítik gyermekeik irányába is. Az otthonról hozott minta növeli az iskolai erőszakos cselekmények számát. A gyermekkorúaknál felmerülő problémák szintén jellemzőek a fiatalkorúak körében is. Jellemző, hogy hiányzik a családi nevelés, a szülők személyiségének „éretlensége” tapasztalható a gyermekek nevelésével kapcsolatban. Hiányzik a tisztelet, a felelősségvállalás, egyre több gyermeknél tapasztalható szülői elhanyagolás.

Sajnos itt a szülői kontroll, törődés, illetve felügyelet hiányát látom a probléma forrásának.

A gyermekkorúak körében az internetes zaklatás, az internet nem megfelelő használatából fakadó problémák a jellemzőek. Ez sajnos igen széles körben jelentkezik, hiszen már a 3-4 éves gyermek is készség szinten használja a számítástechnikai eszközöket.

A családon belüli erőszak, bántalmazások előfordulása

A családon belüli erőszak tekintetében az elmúlt évekhez hasonlóan legtöbbször a házastársak, volt házastársak, családtagok egymást történő bántalmazásával, kiabálásokkal, veszekedésekkel, zaklató jellegű magatartásokkal valósul meg, azonban a jogsértéseket követően kibékülnek, eljárást nem kezdeményeznek. Az esetlegesen kezdeményezett eljárást a békülést követően megnehezítik, a vallomások többször módosítják, nem együttműködőek, sőt később a kezdetben ők segítő hatóságok ellen fordulnak. A családon belüli erőszak visszaszorítása érdekében alkalmazható szankció, a távoltartás kezdeményezésére, melyre 2023-ban nem került sor végrehajtásra.

A kábítószer-prevenció helyzete

Az iskolában történő drogprevenciós interaktív előadásokon, rövid kis oktatófilmekben keresztül hívják fel a diákok figyelmét a kábítószer okozta egészség, illetve életkörülmény változásaira a ráhatás módszereire, illetve arra, hogy hogyan tudjanak és akarjanak nemet mondani, ha megkínálják őket, akár csak kipróbálás céljából.

A Rendőrkapitányság együttműködése más intézményekkel

Megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatról kapott esetmegbeszélésekre történő meghívások száma közel hasonló az előző évhez.

Sok esetben nem kifejezetten a rendőrség hatáskörébe tartozó események kapcsán is kaptak meghívót. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal, gyámhivatalokkal, önkormányzatokkal kialakult kapcsolat rugalmas, és kifejezetten jónak értékelhető.

Az önkormányzattal kapcsolatuk napi szintű, ezen felül járási egyeztető fórumok kerülnek megrendezésre.

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások célja, hogy a szociális vagy egyéb ehhez kapcsolódó problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő családok, személyek életvezetési képességét megőrizze, krízis esetén járuljon hozzá a helyzet megoldásához, az ahhoz vezető okok felszámolásához. A szociálisan rászorult személyek számára fontos, hogy időben jelezzék nehézségeiket, együttműködjenek elfogadják a segítséget és helyzetüktől függően aktívan vegyenek részt a probléma megoldásában.

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatások magas szintű ellátása érdekében továbbra is fontosnak tartja a civil és egyházi szervezetekkel való konstruktív együttműködést, a kialakított kapcsolatok ápolását, valamint új civil szervezetek bevonását az ellátórendszer működtetésébe.

A helyi civilszervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében, illetve nagy előnyük, hogy képesek viszonylag gyorsan reagálni az új kihívásokra, a helyi adottságok változásaira.

VIII. Összegzés

A fentebb leírtak alapján elmondható, hogy 2024. évben a helyi gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátó rendszer az Szt. és a Gyvt. jogszabályokon alapuló kötelezettséget teljesítve a szadai családok érdekeit szem előtt tartva működött. Célunk továbbiakban a támogatások szinten tartása, különösen törekedni kell erre a kiskorúak esetében. Fontos, hogy az egyes szociális ellátások a települési sajátosságokra, valódi igényekre reagáljanak, nyújtsanak választ a tipikus problémákra. A jövőben is kiemelkedő szerepet kell tulajdonítani a támogatások hatékony, célzott megállapításának, a jogszabályok engedte maximális rugalmassággal. Továbbra is törekedni kell a szoros szakmai együttműködés fenntartására az érintett intézményekkel.

Szada, 2025. február 4.

Kerékgyártó Tamás
intézményvezető

BESZÁMOLÓ
A
SZADAI SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSI KÖZPONT
2024. ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁRÓL



Szada, 2025. február 10.

Készítette: Kerékgyártó Tamás
intézményvezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. (1) bekezdés d.) pontja kimondja, hogy a szociális intézmény fenntartója ellenőrzi, és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

A jogszabályban leírtaknak megfelelően az intézmény működéséről szóló szakmai beszámoló alapját az elmúlt év során készített kötelező nyilvántartások és adminisztrációk adatai, munkatársi jelentések, és ezen kívül személyes tapasztalatok adják.

A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) és a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet alapján az alábbi szociális és gyermekjóléti tevékenységet végzi:

- házi segítségnyújtás
- étkeztetés
- idősek nappali ellátása
- család- és gyermekjóléti szolgálat

Az intézmény szakmai hitvallása, célja

A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ hitvallása az átláthatóság, a valós szakmai munka, a nyílt kommunikáció gyakorlása, a megfelelő szintű ellenőrzés, a felelősségvállalás, mint intézményi értékek mentén definiálható.

Elsődleges célunk, hogy az egészségi/szociális helyzete miatt valamilyen szempontból hátrányos helyzetbe került szadai lakosok számára olyan széleskörű megoldási alternatívákat tudjunk kínálni, mely valós támogatást, segítséget jelent a kialakult nehéz élethelyzetben.

A jövőben is olyan intézményként szeretnénk működni, mely megköveteli a magas szintű szakmai ismeretek jelenlétét, az empátia gyakorlását, határozottságot, ugyanakkor a következetességet is. Olyan szakmai csapatmunkára van szükség a mindennapokban, ami az ellátotti kör elégedettségét tartja szem előtt, továbbá jogszerű és egyben gazdaságos intézményi működés fenntartására törekszik.

Szakmai célkitűzések:

- a szociális biztonság erősítése,
- az ellátottak társadalmi helyzetének javítása,
- a segítségre szoruló önállóságának fejlesztése, függőségi helyzetének minél alacsonyabb szintre szorítása
- környezet, család bevonása a jelentkező szükségletek maradéktalan megoldásába,
- testi, lelki, mentális egészség megőrzése, javítása,
- egyénre szabott támogatás, kiemelt figyelem az ügyfélre.

I. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

A családsegítés célja: a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízis helyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Segítséget nyújt a működési területén élők szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzéséhez, feltárásához és kezeléséhez, a krízishelyzet megelőzéséhez, illetve

megszüntetéséhez és az életvezetési képesség megőrzéséhez. Szabadidős programokat szervez, a hivatalos ügyek intézésében segít.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja: a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás a szociális munka eszközeivel és módszereivel hozzájárul az egyének, családok, csoportok és közösségek jólétéhez, fejlődéséhez és szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. A gyermekek jóllétét garantáló szolgáltatások biztosítására, a gyermeki jogok védelmére vonatkozó tevékenység, a családok, az egyének – különös tekintettel a gyermekek – szociális és mentálhigiénés támogatását foglalja magában. Ezen felül a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezi. Támogatja, segíti, tanácsokkal látja el a válsághelyzetben lévő várandós anyát, valamint szervezi a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutását.

Az ellátás igénybevételének módja

A család- és gyermekjóléti szolgálat működését a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani. Hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetén, a járás székhelyen működő család- és gyermekjóléti központ válik illetékesé. A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő (gyermek, szülő/törvényes képviselő) kérelmére történik. A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, akkor a törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli.

A feladatellátás általános megközelítése

A családsegítés keretében a Szolgálat szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást végez, és az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezésében nyújt segítséget.

Szociális segítőmunkával a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, valamint közösségfejlesztő programok szervezését, egyéni és csoportos készségfejlesztését biztosítja. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt. Kríziskezelést biztosít, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokról tájékoztatást nyújt.

A gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése érdekében végzett feladat a jogokról való tájékoztatás, tanácsadás, várandós segítése, szabadidős programok szervezése, ügyintézés. Mindez magába foglalja az univerzális, alapellátási formákat, amelyekre minden szülő/törvényes képviselő jogosult: ismeretterjesztés gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, gyermekbántalmazás és elhanyagolás jeleiről, következményeiről. A bántalmazás némely formái, mint a fizikai bántalmazás, és az érzelmi bántalmazás egy bizonyos szintig sokak számára sajnos elfogadható. A szexuális bántalmazás máig tabu a családok többségében. Fontos és elengedhetetlen a felvilágosítás a gyermeki személyiségre gyakorolt káros hatásairól.

A Szolgálat tájékoztatja a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt

örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről.

Veszélyeztetettség megelőzése érdekében végzett tevékenység a jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, magánszemélyek részvételének elősegítése, amely figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét. A Szolgálat a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra.

A beérkezett jelzéseket a szolgálat fogadja, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad. A probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak.

Kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében családsegítő munkatárs – szociális segítő munkával – elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, a családi konfliktusok megoldásának elősegítését különösen a válás, kapcsolattartás és gyermekelhelyezés esetében.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma a problémák halmozott száma szerint 2024. évben

Probléma jellege	Száma
életviteli	8
családi-kapcsolati konfliktus	9
családon belüli bántalmazás	3
gyermeknevelési probléma	6
gyermek int. való beilleszkedési nehézség	12
magatartászavar, teljesítményzavar	15
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	3
szenvedélybetegség	8
eü. probléma	5
foglalkoztatással kapcsolatos	0
anyagi	9
ügyintézésrel kapcsolatos	11
információ kéréssel kapcsolatos	15
egyéb	15

Az előző évhez képest 2024. első felében alig figyelhető meg változás, azonban az év második felében az esetszám minimáli növekedése tapasztalható. Mindezek oka lehet, hogy a krízis helyzetben lévő veszélyeztetett gyermeket nevelő családok a gondozás során prioritást élveznek. A szociális problémákkal küzdő egyének és gyermektelen családok esetében jellemzően tanácsadás keretében nyújtottunk segítséget.

A családsegítő által gondozott személyek száma 2024-ben

Igénybevétel módja		
személyek száma	együtműködési megállapodás alapján	együtműködési megállapodás nélkül
694 fő	39 fő	655 fő

A családsegítő munkakörben dolgozó mind együttműködési megállapodás alapján, mind együttműködési megállapodás nélkül segíti a rászoruló személyeket, családokat. Együttműködési megállapodás alapján azon személyekkel, családokkal dolgozunk, ahol a szociális segítőmunka biztosítása legalább évi átlagban havi háromszori személyes találkozásra épül. Az adatokból kiderül, hogy 39 fő vette igénybe megállapodással a szolgáltatásainkat.

Együttműködési megállapodás nélkül azokat a személyeket gondoztuk, akiknek a problémája egy-háromszori segítségnyújtást igényelt, viszont együttműködési megállapodás megkötésére nem volt szükség. Pl.: az egyszeri ügyintézésben, a szociális ügyeikkel kapcsolatos nyomtatvány kitöltésében, adományokhoz való hozzájárítás közvetítésében stb. kértek segítséget. Ilyen esetben 410 fő vette igénybe a szolgáltatásainkat.

2024-ben a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő felnőtt korú ellátottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint

MEGNEVEZÉS	FŐ
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	13
Általános iskola nyolc osztálya	10
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	6
Befejezett szakközépiskola	2
Befejezett gimnázium	1
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	5
Összesen	39

Az adatokból kiderül, hogy az ellátott felnőtt korúak esetében 58 %-ot tesz ki azoknak a száma, akik az általános iskola 8. osztályát befejezték, illetve az ettől alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Az iskolai végzettség nagyban meghatározza egy-egy személy munkaerő piaci helyzetét, amely befolyásoló hatással lesz a család életére és az általuk nevelt gyermekek jövőjére.

2024-ben a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma a családi összetétel szerint

Megnevezés	Családok száma
Egyedül élő	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	6
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	3
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	4
Egy szülő 3- vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	0
Egyéb	0
Összesen	15

Az egész országra jellemző gazdasági válság, az infláció, a rezsi költségek növekedése közvetlenül fejtette ki hatását a családok mindennapjaira. Ebben az évben is érezhetően nőtt az anyagi, természetbeni támogatást igénylők száma. Az alacsonyabb szintű fogyasztás a mindennapokban növeli a feszültségeket a családon belül, s ez többek között a korábban említett mentális problémák okozója lehet.

2024-ben a szolgálatban megjelenő szakmai tevékenységek halmozott száma

szakmai tevékenységek	szakmai tevékenységek száma
Információnyújtás	502
Segítőbeszélgetés	497
Tanácsadás	551
Ügyintézéshez segítségnyújtás	456
Konfliktuskezelés	21
Kríziskezelés	12
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	66
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	51
Közvetítés más szolgáltatáshoz	16
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	15
Esetkonferencia	47
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetmegbeszélés	22
Esetkonzultáció	18
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	63
Családlátogatás	512
Adományközvetítés	272
Oktatási intézmény gyermekv. feladatainak segítése	15
Pszichológiai tanácsadás	30
Jogi tanácsadás	12
Mediáció	6
Munkavállalási tanácsadás	11
Összesen	3201

Feltehetően a több évig tartó járványhelyzet, valamint a családok életét egyre hangsúlyosabban meghatározó anyagi válság hatására mind nagyobb számban jelennek meg a szolgáltatásaink során a mentális nehézségekkel, betegségekkel küzdő kliensek. A gyermekek esetén az iskolai bezárások, a kortárs kapcsolatok sérülése, valamint a családból érkező pszichés megterhelés jelenik meg fő okként. Egyre több a védelembe vételre tett javaslatunk. Az oktatási intézmények nem tudják kezelni az ott felmerülő mentális problémákat, a családok nem tudnak ezen változtatni. Az iskolákban, óvodákban kevés a pszichológus, s az egészségügyi ellátásban gyakorlatilag nincs sem gyermekpszichiáter, sem célzott szakellátás a gyermekek részére. A nevelési, oktatási intézményekkel igyekszünk a kapcsolatot szorosabbra fonni, hatékonyabb támogatást adni a pedagógusok, nevelők részére a problémák felismerésében, azok megoldásában.

II. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás során cél, hogy az ellátottak önálló életvitele szükségletének megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítva legyen. Így különösen az alapvető gondozási, ápolási feladatok végzése, személyi és lakókörnyezeti higiéné biztosítása, háztartási teendők ellátása a feladat.

Nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy a társadalmi izolációt megelőzzük, lehetőség szerint az intézmény szabadidős programjaiba való bevonással. Amennyiben ez nem volt lehetséges, akkor családdal, barátokkal, lakókörnyezettel próbáltuk erősíteni kapcsolatokat, a külvilág eseményeit, történéseit közvetíteni.

A szolgáltatás igénybevételének leggyakoribb oka az egészségi állapotban bekövetkező drámai változás, krízis, melyet sem az igénybe vevő, sem a hozzátartozók nem voltak képesek önerőből kompenzálni. ellátottak általában egyedül élők, hozzátartozó nélküliek voltak, vagy megromlott kapcsolatrendszerrel rendelkeztek, egészségi állapotukra egyszerre több betegség megléte volt a jellemző. Mozgáskorlátozottság lakáson belül és kívül az ellátottak 90 %-nál fordult elő.

A házi segítségnyújtás a napi tevékenységekben való segítestől, a fizikailag megterhelő feladatok átvállalásáig sok mindent magában foglalt. Ha a lakás elhagyása már nehéz feladat, a bevásárlás, gyógyszerkiváltás már megerőltető volt, és a korosodással egyre több segítséget igényelt az ellátott, mindezekből következett, hogy önmaga ellátása nehezebbre esett. A napi szintű személyi gondozás és szociális segítség biztonságot nyújtott nemcsak az ellátott számára, de a hozzátartozók számára is, illetve megkönnyítette az idős családtag ellátását. A gondozási feladatok ellátása közben a gondozó az idős ember életének részévé vált, amely kapcsolat alapja a bizalom. Gyakran már a gondozó jelenléte megnyugvást jelentett az aggódó idősnek. Az egyedül élő idős emberek gyakran elmagányosodnak. Az izolálódott embert már nagyon nehéz a társadalomba visszailleszteni, és aktív taggá tenni. Mindezek tudatában a lelki gondozás az egyik legfontosabb tevékenység a házi segítségnyújtásban. Gyakran a hozzátartozó hiánya vagy a kapcsolatok megromlása miatt következik be az elmagányosodás. A gondozó nem pótolhatja a családot, de rendszeres kapcsolatot tudnak biztosítani a külvilággal és enyhíteni a magányt.

Az információ hiánya is gyakran problémát okozott az idős korosztálynál, emiatt előfordult, hogy nem megfelelő döntéseket hoztak, illetve elestek különböző juttatásoktól. A szociális és egyéb ügyek intézése épp ezért kiemelten fontos volt a szolgálat tevékenységében. Sajnos az elmúlt évben is előfordultak idősök elleni bűncselekmények, ahol a bűnelkövetők kihasználták az áldozatok magányosságát, hiszékenységet, ami visszavezethető a kellő információk és a kapcsolatok hiányára egyaránt.

Igazi kihívást jelentett az ellátottak közötti több kilométernyi távolság, a szélsőséges időjárási viszonyok miatt a földutak állapota. A lehullott nagy mennyiségű eső különösen megnehezítette a kollégák feladatát. Gépjármű igénybevétele nélkül ezek az emberek ellátatlanok maradtak volna, hiszen többségüknek nincs hozzátartozója, vagy ha van, más településen, az ország más vidékén él.

Mind a fizikai, mind a lelki megterhelés enyhítése elősegíti, hogy az ellátott minél tovább otthonában, megszokott környezetében maradjon, mentesítve a szociális ellátórendszer egyéb szolgáltatásának igénybevételétől. Fontos kiemelni a szolgáltatás prevenciós jellegét, hiszen azon idős emberek, akik még segítséggel el tudják látni önmagukat és környezetüket, a házi segítségnyújtással tovább maradhatnak otthonukban.

Jelentős volt az olyan gondozottaknak a száma, akiknek egyre romlott az egészségi állapota, majd teljes egészében fekvőbeteggá váltak otthonukban. A romló egészségi állapot, több krónikus betegség megléte, egyre nagyobb igénybevételt jelentett a gondozók számára.

Az ápolási és gondozási tevékenységeken kívül más teendőket is el kellett végezniük a munkatársaknak. A naponta történő többszöri ellátás nem csak ápolási feladatot jelentett, hanem házimunkát, ügyintézés és még számtalan más feladatot. Előfordult, hogy az idős embereknel halmozottan jelentek meg a problémák: rossz lakáskörülmények, hozzátartozók hiánya, hanyatló fizikális állapot. Az ebben korban előforduló szellemi leépülés – demencia – jelentősen megnehezítette a gondozást. Család és hozzátartozó nélkül élő elesett emberek különösen hátrányos helyzetben vannak.

Vizsgálnunk kell az ellátást igénylő gondozási szükségletét. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A szolgáltatás-nyújtás időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. Az idősothonba való bekerülésnél szempont az értékelő adatlap szerinti megfelelő ellátási fokozat. Ennek megfelelően a III. fokozatba történő besorolásnál kell tájékoztatni az igénybe vevőt a bentlakásos intézményi elhelyezés lehetőségéről.

2017. 01. 01.-től a házi segítségnyújtás tevékenységi körébe tartozó feladatok szociális segítség és személyi gondozás keretében végzendő tevékenységekre osztódtak.

A személyi gondozás keretében:

- Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása
- Gondozási és ápolási feladatok

Szociális segítség körében:

- Lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés
- Háztartási tevékenységben való közreműködés
- Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult vészhelyzet elhárítása
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés

Külön naplót kell vezetni a csak szociális segítségre jogosultaknak nyújtott segítő tevékenységekről és a személyi gondozásra jogosultak (itt ebben kell mind a segítség, mind a gondozás tevékenységet dokumentálni) ellátása során végzett tevékenységekről, valamint a személyi gondozás tevékenységnaplójában azt az időtartamot is fel kell tüntetni, ami magában foglalja a gondozónak az ellátott lakására történő utazási idejét és a személyi gondozás résztvétevényesség elvégzésének időtartamát is.

Házi segítségnyújtás igénybevétele 2024. évben

HSNY Szada			
Hónapok	Napok száma	Igénybevitel/fő	Átlag/nap
január	22	228	10
február	21	246	12
március	21	220	10
április	22	229	10
május	23	210	9
június	20	192	9
július	23	205	10
augusztus	22	202	9
szeptember	21	202	10
október	23	253	11
november	20	210	10
december	18	204	11

Tapasztalataink szerint, az idős embereket gondozó családok számára nagy segítséget jelent, ha a hozzátartozók mellett egy szakképzett gondozó is besegít az idős családtag gondozásába. Az egyedül maradt idős hozzátartozók mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra itt maradtak támasz nélkül.

Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni, a gondozónő idővel nélkülözhetetlen családtaggá válik. Próbálunk segíteni a megszokott életük fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben. Nagyon fontos lenne, hogy az idős embernek helye legyen a családban és ne teherként éljék meg jelenlétüket.

Nehezen éli meg az idős ember, ha magára marad. Megszűnnek a kapcsolati hálók, elszeparálódnak, befelé fordulnak és elkeseredetté válnak. Ilyenkor jön, a „minek élek még, csak gondja van velem a gyerekemnek.”

Társadalmi szinten is jelentkezik a probléma, kevés aktív nyugdíjassal lehet találkozni. Ellátottjaink nagy százalékára jellemzőek a fentiekben leírtak. Ezért kiemelkedő jelentősége van a házi segítségnyújtás ellátási formának.

Célunk az egyéni szükségletek figyelembevételével a szakszerű, emberközeli és jó kapcsolatokon alapuló gondozás megvalósítása.

III. Szociális étkeztetés

Az étkeztetés célja, feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. tv. 62.§-a határozza meg. Az étkeztetés keretében kell azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodni, akik az önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az étkeztetés keretében gondoskodunk azokról a személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt különösen rászorulnak a társadalmi támogatásra.

Az étkeztetést a Szadai Gyermekélelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha által biztosítottuk. A hét minden napján van lehetőség az étkezésre, aminek a módjai: helyben fogyasztás, elvitel és házhozszállítás. Az ebéd térítési díja ennek megfelelően alakul, csak ebéd, illetve ebédszállítással.

Az étkezésért térítési díjat kell fizetni, aminek a mértéke nem haladhatja meg az egyéni jövedelem harminc százalékát. Az ellátottak jövedelemtől függő Önkormányzati rendeletben meghatározott térítési díj táblázat alapján fizetnek.

Térítési díj elmaradás 2024. évben nem volt. Az ellátást igénybe vevők köre az életkor és a nemenkénti megoszlás tekintetében jelentős változást nem mutat a korábbi évekhez képest. Az ellátást igénybe vevők kétharmada nő, egyharmada főleg egyedül élő idős férfi.

Az elmúlt évben díjemelkedés nem volt a szolgáltatásban. A szociális étkeztetést idős, alacsony nyugdíjjal rendelkező emberek veszik igénybe.

Az igénybe vevők nemek és korosztályi arányszámainak tekintetében nem történt elmozdulás és ez mondható el az igénybe vevők jövedelmének tekintetében is.

Esetükben - az alacsony jövedelem miatt - a térítési díjat csak a törvény által szabályozott mértékben tudjuk érvényesíteni. Szintén a jogszabályi kötelmek miatt, egy lakcímen élőknél szállítási díj csak egy adagra kérhető el.

Szociális étkeztetés 2024. évben

Hónap	Elvitelre	Kiszállítással	Térítési díjat fizet	Önkormányzat támogatja	Összesen
2024. január	2	20	20	2	22
2024. február	2	18	18	2	20
2024. március	2	18	18	2	20
2024. április	2	18	18	2	20
2024. május	2	17	17	2	19
2024. június	2	17	17	2	19
2024. július	2	17	17	2	19
2024. augusztus	2	17	17	2	19
2024. szeptember	2	16	16	2	18
2024. október	2	17	17	2	19
2024. november	2	17	17	2	19
2024. december	2	17	17	2	19

IV. Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja)

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Igény esetén szociális étkeztetést is közvetve biztosítunk. Az étel elfogyasztható helyben, vagy elvitellel. Orvosi igazolás alapján diétás étkezést (cukros) is tudunk közvetve biztosítani.

Az időskorúak nappali ellátásában nagy figyelmet fordítunk mindazokra, akiknél hiányoznak a társadalmi támogató rendszerek, főképpen a család, rokonság. Munkánk során igyekszünk pótolni a hiányzó családi gondoskodást. Célunk, hogy az elmagányosodott, egyedülálló idős emberek helyzetükből adódóan ne kerüljenek hátrányos helyzetbe, idős koruk ellenére normál, kiegyensúlyozott életkörülmények között élhessenek. A szolgáltatás biztosításával javulhat az egyén életminősége, a közösséghez való tartozás érzése által megelőzhető az izoláció.

Az elmúlt évhez képest az idősek nappali ellátását igénybe vevők száma nem változott függetlenül attól, hogy több ellátottunk szakellátásba került. Az idei évben az ellátottaknak sajnos meg kellett küzdeni elmúláshoz kapcsolódó érzéseikkel is, mivel több társukat elvesztették.

Több ellátott tartós betegsége miatt hosszú ideig nem vette igénybe a nappali ellátást. Minden esetben törekedtünk arra, hogy a település lakossága minél szélesebb körben szerezzon tudomást a klubról és vegyék igénybe a szolgáltatásainkat. Igyekeztünk minél több szabadtéri programot szervezni, hogy elkerüljük a tartós összezárttságot.

A szolgáltatást igénylő részére szociális, egészségügyi, mentális állapotának megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatásokat nyújtottunk az elmúlt évben is, továbbá az igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez(t)ünk.

- zenés-táncos rendezvények, természetjáró kirándulások,
- múzeum- és színházlátogatások,
- a társas kapcsolatok ápolására, a közösségi élet fenntartására alkalmas közösségi programok, társasjátékok,
- hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás,
- szükség szerint egészségügyi ellátás megszervezése, az ellátáshoz való hozzájárás segítése.

Az Idősek Nappali Klubjában az állandóan igénybe vehető szolgáltatásaink, valamint az ünnepkörökhöz és jeles eseményekhez kötött, illetve más szervezetekkel közösen szervezett programok az elmúlt évben is nagy érdeklődésnek számítottak.

A jövőre vonatkozó tervek

Fontos a nyugdíjazás utáni új életformára, ráirányítani a figyelmet, hogy miként töltsék el azt hasznosan, értelmet adva életüknek. Egy-egy életszakasz változása következményekkel jár, mindez nagyban befolyásolja a személyiséget. A jövőre nézve nagyon lényeges dolog, hogy a nyugdíjasok megőrizték aktivitásukat és kreativitásukat, jobban megismerjék a jelenkor társadalmát, történetét. Így megtanulnak szembenézni a kor kihívásaival, jobban tudnak alkalmazkodni a tudomány, a technika vívmányaihoz.

Prioritást kell, hogy kapjanak azok a preventív jellegű kezdeményezések, támogatások, amelyek segítik az idős embert az önmegvalósításban, a kiszolgáltatottság érzésének elkerülésében.

Több önkéntes segítő bevonása az ellátásba

Az aktív időskorúak és a szívesen önkéntes munkát vállalók figyelmének, aktivitásának felkeltése. Az idős generációnak is segítséget kell nyújtania bajba jutott sorstársaik megsegítésére, házi segítségnyújtásban vagy akár azokban a családokban, ahol nincs nagyszülő, ott pótolhatnák a hiányukat. Figyelmük felkeltése, hogy milyen sokat tudnak tenni társaikért, ezáltal saját magukért is.

Diákok 50 órás közösségi szolgálatának bővítése, mely mindkét generáció számára hasznos, több diák kellene, akik segítséget nyújtanak. Pl. sétáltatás, beszélgetés, elektronikai eszközök használatának tanítása.

V. Összegzés

Intézményvezetőként feladatom, hogy támogassam az intézmény különböző szolgáltatásainak működtetését. Fontos, hogy ez a működés beilleszkedjen a település szociális koncepciójába, azzal összhangban teremtsen meg a napi működés során azt a minőségi szakmai munkát, amellyel mind az ellátottak, mind az intézmény dolgozói, mind a fenntartó azonosulni tudnak. Az intézmény eddigi működésében olyan értékek halmozódtak fel, amely értékeket meg kell őrizni. A dolgozók az ellátottak számára a biztonságot, a folytonosságot biztosítják.

Célunk egy nyitott a változásokra reagálni tudó, megújulni képes, lendületes intézmény és e cél elérése érdekében folyamatosan alkalmazkodunk a környezeti változásokhoz, melynek előremutató eredményei érezhetőek.